

Acció CIUTADANA

SETMANARI REPUBLICÀ FEDERAL

Olot, 12 de Juliol 1930.—Subscripció 5 ptes. l'Any. Número solt 10 cts. —Redacció i Administració, Concentració Republicana — Any I.— Núm. XX

Esperit d'esquerra

La primera topada de l'home, després de la seva naixença, ja és una imposició que sintetitza la concepció denigrant que els pobladors, majors d'edat, tenen de la vida penyorant la nostra essencialitat humana i sotmetent l'intel·lecte al culte del misteri.

La nostra llibertat natural, reflex de l'ordre general de l'Univers, no pot de cap de les maneres veure limitada la seva acció corresponent, quan el seu fet d'existència és dintre una esfera il·limitada i estigma a tots els éssers d'una manera igual, sense drets ni obligacions i amb el sol desig de compenetració amb les coses que ens envolten.

La relativitat dels nostres coneixements ens permet veure, d'una manera clara, un absolut, en equilibri perenne, i per tant incapaç d'imposar sacrificis estèrils.

L'actual sentit determinat de les coses, que heredem dels esforços intel·lectuals dels nostres antecessors, és l'esperit, fet *a priori*, que ens dona el camí per reduir l'incognoscible. La nostra obligació dintre l'ordre societatari és, doncs, la d'enfocar aquest camí amb la màxima empena possible, utilitzant tots els mitjans necessaris i que no són pas patrimoni exclusiu d'una de les castes de la humanitat dividida.

Però en el succeir dels segles s'ha anat enfortint l'egoisme individual i avui ens trobem en una construcció social de convencionalismes i de decadència moral, fins a l'extrem de que arribem a trobar lògic que hi hagi qui no tingui per viure i qui no sàpiga que fer dels sobrants de la seva fortuna. El fet agut d'aquesta revolta conscient, es concentra en el punt en que no és possible l'adquisició dels coneixements, que poden determinar el perquè de la nostra vida a totes les intel·ligències i si sols a les que posseeixen una posició de superioritat econòmica a la majoria del poble.

Es molt natural, per tant, que aquests factors fomentin una excitació que solament pot trobar dos mitjans per apaivagar-se; el de la violència, situant-se en front de l'oposició amb una lluita sagnosa i d'un post-resultat probablement confós davant la mentalitat del poble, i el de l'evolució, procurant assaltar les esferes del poder jeràrquic i reduir-lo a la voluntat de la majoria, establint, al mateix temps, les disposicions convenients per garantir la marxa ascendent de l'esperit vers la perfecció.

La convivència que aquest últim mitjà comporta no deu pas ésser d'assentiment a les coses constituïdes sinó al contrari d'afebliment de les seves forces situant la raó a on pertoca.

A. DOT-ARXÉ

Els rutinaris: Una blasfèmia

Per irreflexió, per costum, es practiquen moltes coses, són mantingudes moltes creences, es condemnen moltes empreses.

Una apatia nociva i còmoda, ens impideix analitzar les nostres idees, meditar fonament sobre les nostres conviccions.

Ens costa desfer les cadenes que han deixat els anys, els prejudicis acoblats al nostre entorn.

I és que per a desarrelar els errors, els absurds, les injustícies, cal lluitar fermament. La lluita ens espanta; preferim tornar-nos a la tranquil·litat insípida del viure de sempre, tot pensant que cap a la fi no canviariem res amb el nostre sol esforç

no podríem bastir, damunt l'enderroc i les runes antigües, un edifici nou; no modificariem les normes ancestrals i només ens guanyariem el menyspreu, la burla i la calúnnia, que han fet corona d'espines a tots els valents innovadors.

Mes no; al costat del deure negatiu de no fer mal, la lògica hi senyala el positiu de fer el bé, i faltarem si no enriqueim amb una aportació personal l'obra comuna, si no sentim la pruitja «d'enderrocar per a construir».

Fa temps, quan sortia «La Lluna d'Olot», vaig llegir una conferència, donada per en Salvador Perarnau al Centre Obrer. En ella, senyalava com una blasfèmia, aquella frase tan coneguda: «Així ho hem trobat, així ho deixarem». Jo

Seria hora de començar a parlar del que fan els diputats i concejals de R. O., que es diuen amics del poble, per liquidar l'obra del Dictador i determinar les seves responsabilitats.

crec que el distingit conferenciant tenia raó. Es una injúria al progrés i a la natural facultat humana de perfeccionar-se. Si volguéssim cercar la causa que ha originat l'acceptació d'aquesta teoria tan blana, que porta tan poca feina, a ben segur que la trobaríem en la covardia que regna arreu.

No tenim valor per a confessar francament la nostra ideologia i ens amaguem els pensaments avançats, potser extemporanis, com si fossin una malesa i trinxem les flors que serien grana feconda en el camp de la Justícia i la Llibertat.

Per això, Acció CIUTADANA us demanava en un número anterior on era la sinceritat política a Olot, hi podríem afegir: ¿on trobarem la valentia? Bé sentim que el dubte ens esperona, que tot el nostre ésser pugna per sortir de les ratlles marcades. Però seguint la corrent, hom fa també tantes coses amb impunitat!

I no obstant, saber dubtar és el principi de la sabiduria, com ens diu el comte de Volney en les seves famoses Ruïnes de Palmira.

Els rutinaris són una remora en totes les grans accions col·lectives, l'obstacle que no permet la marxa paulatina i segura vers un més enllà. Mireu quin mal han fet la gent que encara consideren la República com un sinònim de desordre i clerofòbia, els que troben indecent un desnú artístic, els que tenen per perniciosa la lectura que fa obrir més els ulls, els que porten una ensenya com una peça vistosa de la seva indumentària... i tants i tants que blasmen tot el que traspassa el seu dogmatisme estret i mesquí, potser perquè les seves mirades no poden bellar un raig massa esplendent.

Si hom posseeix unes determinades idees, si s'és honrat, serà perquè es creuen nobles i s'estimen; essent així, per què no mostrar-les a la llum, per què no sacrificar-se, per què no lluitar per elles?

Covardia? Egoisme?... Potser un poc de tot, d'aquest quelcom que ens sembla menyspreable i ha portat un dolorós encallament, guarnint amb fràgiques argelagues el camí dels que van costa amunt.

HEBE MONTBLANCH

Sinonímia de la cultura

Es un mot, aquest de cultura, molt rebregat, molt fet anar per ací i per allà. Es veritat. Mes és un mot tan prenyat de sentit i de tantes de possibilitats que, vulgues que no, omple de llum tota la nostra intel·ligència i de calor tota l'ànima nostra.

Potser ho fa que Cultura és sinònim de Llibertat. No ho dirà, ben segur, cap diccionari. Ho diuen, però, abastament, els fets de cada dia i els actes de tots els homes.

Es inconcebible que un home inculte sigui un home convençudament i sincerament liberal. La sang és necessària a la vida del cos com l'intel·ligència és necessària a la vida de l'esperit; quan la sang esdevé dèbil i pobre, tot el cos esdevé